

HET GEBRUIK VAN VUURPOTTEN BIJ DE FRUITTEELT

Hélène Sanen - Vuurpot

Vuurpotten

Om **kwetsbare fruitbloesems te beschermen tegen de vorst**, gebruiken fruittelers traditioneel vuurpotten. Vuurpotten zijn ijzeren potten gevuld met paraffine en voorzien van een wiek. Die wiek wordt aangestoken met een gasbrander en zo geeft de pot warmte af. Wanneer er bloesems aan de bomen komen, varieert van jaar tot jaar, maar **april** is de bloesemmaand bij uitstek. In april kan het 's nachts nog flink vriezen waarbij één of twee graden vorst net nog kan. Als de temperatuur nog lager zakt, kan de beginnende vrucht afvriezen en sterven. Het gevolg is geen fruit. De teler doet er dus alles aan om de temperatuur rond de bloesems te vrijwaren van vorst. De vuurpotten worden geplaatst op de grasstrook, op een afstand van 1,5 meter van de fruitboom. Er wordt om de 10 meter een vuurpot neergezet. Dankzij de vuurpotten kunnen telers de temperatuur op de koudste uren van de nacht hoog genoeg houden zodat er geen vorstschade ontstaat. Zo'n pot kan bij normaal weer, zonder harde wind, wel tien uur branden. Met de dreiging van negatieve temperaturen begonnen ook Luc en Agnes, twee fruittelers uit Sint-Truiden, zo'n 15 jaar geleden met dit gebruik om hun bloesems te beschermen. Zij kopen de potten aan.

Schemerwandelingen

Omdat het zicht van die vuurpotten in de nacht zo **een mooi schouwspel** oplevert, groeide het idee om mensen hiervan te laten genieten: het nuttige aan het aangename koppelen. Elk jaar, en dat al 15 jaar lang, vinden er tijdens de bloesemperiode mooie schemerwandelingen plaats op het fruitbedrijf van Luc en Agnes. De deelnemers maken bij valavond een wandeling tussen fruitbomen op het moment dat ze mooi in bloei staan. Het te volgen parcours wordt aangegeven door vuurpotten, al dienen die natuurlijk in de eerste plaats om de bloesems te beschermen. Maar zo wordt tegelijk een stukje geschiedenis van de fruitteelt letterlijk en figuurlijk belicht. De stad Sint-Truiden ijvert al jaren om het Haspengouws fruit en zijn telers te promoten en ondersteunt zo mee de schemerwandelingen.

Het fruitbedrijf van Luc en Agnes

Luc en Agnes baten al jaren een fruitbedrijf uit. Zij deden dat lang zoals hun ouders: fruit telen en leveren aan de veiling. De verwoestende storm van 2011 met de bijhorende ravage was het keerpunt. Eerder waren zij al actief met Fancy Fruit: het telen van allerlei soorten fruit en deze aan de man brengen op streekproductenmarkten. Zij geloven in de **korte keten**: van de teler rechtstreeks naar de klant. Zij proberen zoveel mogelijk afgeleide producten van hun fruit te maken en dit via hun fruitshop aan de klant te brengen.

Naast een focus op de korte keten, gelooft Luc dat een teler in harmonie met de natuur gezonde producten kan telen via de weg van de **geïntegreerde fruitteelt**. Hierbij wordt het gebruik van insecticiden zoveel mogelijk beperkt door het gebruik van natuurlijke technieken zoals het inzetten van natuurlijke vijanden van de schadelijke insecten. Ook feromoonverwarring of gele kleefstrips zijn twee andere voorbeelden van natuurlijke technieken.

**Gebaseerd op een interview door Hélène Sanen met Luc en Agnes Exelmans-Jacobs.*

**Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.*

INZENDER

Luc en Agnes Exelmans-Jacobs

LOCATIE

Heide 97
3800 Sint-Truiden

THEMA

Natuur en landbouw

TREFWOORD

#natuur #landbouw